

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 grudnia 1981 r.

w sprawie czasu pracy i zasad wprowadzania w uspołecznionych zakładach pracy dodatkowych dni wolnych od pracy w 1982 r.

Na podstawie art. 129 § 2, art. 145 i art. 150 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1981 r. Nr 6, poz. 23) oraz art. 29 ust. 8 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. Nr 29, poz. 154) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się w 1982 r. w uspołecznionych zakładach pracy czas pracy w wymiarze średnio 42 godzin tygodniowo, przyjmując za podstawę następujące rozkłady czasu pracy i okresy rozliczeniowe:

- 1) czterotygodniowy, obejmujący trzy tygodnie pracy pięciodniowej w wymiarze 40 godzin tygodniowo oraz jeden tydzień pracy sześciodniowej w wymiarze 48 godzin; przy tym rozkładzie czasu pracy liczba dodatkowych dni wolnych od pracy wynosi 38;
- 2) trzytygodniowy, obejmujący dwa tygodnie pracy pięciodniowej w wymiarze 40 godzin pracy tygodniowo oraz jeden tydzień pracy sześciodniowej w wymiarze 46 godzin; przy tym rozkładzie czasu pracy liczba dodatkowych dni wolnych od pracy wynosi 34;
- 3) dwutygodniowy, obejmujący jeden tydzień pracy pięciodniowej w wymiarze 40 godzin tygodniowo oraz jeden tydzień pracy sześciodniowej w wymiarze 48 godzin, z tym że wyrównanie wymiaru czasu pracy do 42 godzin średnio na tydzień i dodatkowych dni wolnych od pracy do 38 w roku następuje w okresie całego roku 1982 przez udzielanie dodatkowych dni wolnych od pracy w liczbie 12 (1 dzień za każdy miesiąc zatrudnienia w tym rozkładzie czasu).

2. W razie potrzeby (konieczności) prowadzenia działalności produkcyjnej lub usługowej zakładu pracy przez sześć dni w tygodniu łącznie z sobotami, rozkłady czasu pracy dla poszczególnych pracowników lub zespołów pracowników powinny przewidywać wykorzystanie dodatkowego dnia wolnego od pracy we wszystkich roboczych dniach tygodnia, kolejno od poniedziałku do soboty włącznie, tak aby przy pięciodniowym tygodniu pracy dla pracowników umożliwić równomierną obsadę stanowisk pracy przez sześć roboczych dni w tygodniu.

3. Soboty lub inne dni wolne od pracy, poza dniami ustawowo wolnymi od pracy, wynikające z rozkładów czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu, są dodatkowymi dniami wolnymi od pracy.

4. Rozkłady czasu pracy i terminy dodatkowych dni wolnych od pracy ustalają kierownicy zakładów pracy na podstawie wytycznych właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów i prezydentów miast stopnia wojewódzkiego.

5. Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie i prezydenci miast stopnia wojewódzkiego mogą — w granicach norm czasu pracy wymienionych w ust. 1 — wyrażać zgodę, na podstawie wniosków podległych im zakładów pracy, na wprowadzenie większej liczby dodatkowych dni wolnych od pracy niż wynikająca z rozkładów czasu pracy wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, przez przedłużenie dziennej normy czasu pracy nie więcej niż do 8,5 godziny w niektórych dniach tygodnia lub okresach sezonowego nasilenia działalności zakładu pracy.

6. Przy ustalaniu rozkładów czasu pracy, przewidujących dodatkowe dni wolne od pracy, kierownicy zakładów pracy powinni uwzględniać wymagania pełnego wykorzystania maszyn i urządzeń, pracy w ruchu ciągłym, pracy wielozmianowej oraz potrzeby utrzymania normalnego rytmu działalności gospodarczej i zaspokajania codziennych potrzeb społeczeństwa lub warunki organizacyjne (np. w przemyśle, handlu i usługach, w zakładach o sezonowym nasileniu działalności, w budownictwie, rolnictwie, komunikacji), a także zadania służb remontowych, konserwacyjnych, utrzymania ruchu oraz brygad załadunkowych i wyładunkowych.

§ 2. 1. Przepisy § 1 nie dotyczą pracowników, których tygodniowy czas pracy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wynosił średnio 40 godzin. Zasady udzielania dodatkowych dni wolnych od pracy dla tych pracowników ustala właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Na czas obowiązywania stanu wojennego dla pracowników urzędów państwowych ustala się 6-dniowy 42-godzinny tydzień pracy.

§ 3. Praca w granicach norm wynikających z § 1 nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych.

§ 4. 1. Podstawą rozliczenia czasu pracy pracowników zatrudnionych w systemie równoważnych norm czasu pracy jest 42-godzinny tydzień pracy.

2. Pracownicy zatrudnieni w czterobrygadowej organizacji pracy, działającej nieprzerwanie przez wszystkie dni w roku, otrzymują 12 dodatkowych dni wolnych od pracy w roku (1 dzień za każdy miesiąc zatrudnienia w tym systemie).

§ 5. Wymiar i rozkład czasu pracy pracowników zatrudnionych w skróconym czasie pracy z tytułu uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia warunków pracy oraz dla pracowników zaliczonych do I i II grupy inwalidów określają odrębne przepisy.

§ 6. 1. Dodatkowe dni wolne od pracy przypadające w okresie urlopu wypoczynkowego są wliczane do urlopu.

2. Urlop wypoczynkowy nie może się rozpoczynać ani kończyć w dodatkowym dniu wolnym od pracy.

§ 7. 1. Pracownik, który na polecenie zakładu pracy pracował w dniu wyznaczonym jako dodatkowy dzień wolny od pracy, powinien w zamian otrzymać dzień wolny w innym wyznaczonym z góry terminie.

2. Pracownikowi, który w zamian nie otrzymuje dnia wolnego od pracy w innym wyznaczonym z góry terminie, przysługuje za każdą godzinę pracy wykonywanej w dniu wyznaczonym jako dodatkowy dzień wolny od pracy — oprócz normalnego wynagrodzenia — dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia wynikającego z osobistego zaszczerowania pracownika.

§ 8. 1. Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie i prezydenci miast stopnia wojewódzkiego podejmą środki zapewniające realizację zadań planowych i sprawną organizację obsługi ludności przez nadzorowane i podległe im zakłady pracy — wobec ko-

nieczności dokonania zmian w rozkładach czasu pracy wynikających z wprowadzenia dodatkowych dni wolnych od pracy.

2. Wojewodowie i prezydenci miast stopnia wojewódzkiego zapewnią koordynację realizacji udzielania dodatkowych dni wolnych od pracy na terenie województw (miast stopnia wojewódzkiego), ze szczególnym uwzględnieniem zapewniania sprawnej działalności placówek służby zdrowia, żłobków, przedszkoli, handlu, usług bytowych oraz rozszerzenia zakresu usług kulturalnych i rekreacyjnych w dni wolne od pracy.

3. Ministrowie: Oświaty i Wychowania oraz Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki mogą zmieniać liczbę i rozkład dni wolnych od zajęć w szkołach podstawowych i średnich oraz w szkolnictwie wyższym odpowiednio do przepisów § 1 ust. 1.

§ 9. 1. Rozporządzenie nie dotyczy:

- 1) pracowników górnictwa głębinowego i innych pracowników zakładów pracy objętych militaryzacją, dla których czas pracy ustala się na podstawie art. 191 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111),
- 2) pracowników, których czas pracy regulują przepisy w sprawie czasu pracy i zasad wynagradzania za pracę w godzinach nadliczbowych pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu,
- 3) pracowników zatrudnionych za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem,
- 4) nauczycieli, nauczycieli akademickich i bibliotekarzy.

2. W okresie stanu wojennego kierownicy zakładów pracy mogą odstępować od stosowania skróconego czasu pracy przewidzianego w rozporządzeniu, a także zarządzać pracą w dni wolne od pracy, jeżeli jest to konieczne ze względu na potrzebę realizacji zadań wynikających ze stanu wojennego.

§ 10. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1974 r. w sprawie czasu pracy i zasad wynagradzania za pracę w godzinach nadliczbowych pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu (Dz. U. Nr 45, poz. 270) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czas pracy pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu w miejscu stałym nie może przekraczać 12 godzin na dobę i 48 godzin przeciętnie na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym czasu pracy, z tym że okres ten nie może być dłuższy niż 4 tygodnie.”;

2) w § 4 ust. 1 wyrazy: „56 godzin” zastępuje się wyrazami: „48 godzin”;

3) w § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czas pracy konwojenta nie może przekraczać 10 godzin na dobę i 84 godzin w okresie dwóch tygodni”.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski